

De Gouden Steunkous

Willem Pietersz. Buytewech - fragment Vrolijk Gezelschap

Op bezoek bij mijn ouders keek ik afgelopen zaterdagavond vol bewondering hoe Roelien met liefdevolle aandacht de steunkousen van mijn moeder uittrok. Zoals vele van haar collega's in de thuiszorg werkt Roelien hard voor een salaris (ca. 11 euro bruto per uur) waar ze ternauwernood haar gezin van kan onderhouden.

“Miljoenen weggesluisd in de zorg” kopte Trouw¹ deze week over het bizarre gegoochel met geld door Barend van Leeuwen, bestuurder bij Privazorg, een middelgrote thuiszorgorganisatie. De advocaat van de cliëntenraad stelt: “het is schrijnend om te zien is hoeveel tijd, energie en geld het bestuur de afgelopen jaren heeft besteed aan kostbare onderzoeken (...) naar mogelijkheden om geld aan Privazorg te onttrekken, consolidatie van de jaarrekening en toezicht te vermijden en de normen uit de Wet Normering Topinkomens te vermijden”.

In scherp contrast staat hiermee het optreden van Eddy de Bruin, directeur van één van de BV's van Privazorg. Hij constateert kort na zijn aanstelling verbaast dat hij ver boven de norm verdient en gaat op onderzoek uit. Een man die de klok luidt omdat hij zijn eigen beloning te hoog vindt, dat hoor je niet vaak.

Zoals gebruikelijk gaat het in de analyses over deze kwestie veel over de vraag of de handelwijze van het bestuur rechtmatig was en of de constructies legaal

waren. Juristen zullen zich over deze vragen buigen en de politiek zal met nieuwe, verscherpte wet- en regelgeving komen of zelfs 'zwarte lijsten voor zorgbestuurders', zoals een tweede kamerlid al opperde.

Maar helpen zal het niet.

Nee, de kern van de kwestie lijkt mij de wijze waarop je in je werk staat. Bij Privazorg treffen we drie archetypische posities aan: Roelien met hart voor de zorg voor mensen, Eddy met een sterk gevoel voor rechtvaardigheid en Barend met een grote zorg voor eigen belang. Op zich is met elk van die posities niets mis, maar je zou wensen dat er steeds een gezonde balans is tussen deze drie. Dus ik gun Roelien meer invloed op haar eigen belang, wens Barend meer bewustzijn van Roelien en elke organisatie meer Eddy's die het gesprek starten over wat het juiste en het goede is.

Toezichthouders hebben daarnaast een belangrijke rol hierin: een complexe structuur van stichtingen en BV's zou al een rode vlag moeten zijn en aanleiding voor een indringend gesprek met de bestuurder over wat er aan de hand is. En ook toezichthouders moeten zich afvragen hoe zij in hun werk staan. Hoe zit het bij hen met de balans tussen het oog hebben voor de reden van bestaan, rechtvaardigheid en het eigen belang? Dan gaat het concreet om respectievelijk het rol besef als toezichthouder, het scherp in het oog houden of de instelling nog wel het juiste en het goede doet vanuit haar maatschappelijke functie en ten slotte het vermogen om persoonlijk overeind te blijven in confrontatie met de bestuurder(s).

Ik stel voor dat in de zorg jaarlijks een Gouden Steunkous wordt uitgereikt aan personen die op indrukwekkende wijze blijk geven van het realiseren van die juiste balans. Voor de eerste Gouden Steunkous zou ik dan dit jaar Roelien en Eddy willen nomineren. En misschien wil Barend hiervoor uit eigen zak het geldbedrag doneren. Al was het alleen maar om zijn balans te herstellen.

En u, lezer, komt u in aanmerking?

Johan Bouwmeester

[Read More](#)

ⁱ Trouw: Miljoenen weggesluisd uit thuiszorgorganisatie Privazorg, 9 juni 2019